

ХАНУ САЛАМА СТРОЕЖ НА ТРАФОПОСТА

Превод от фински: Хрисулка Юлинен, —

chitanka.info

Ноември дойде с надеждата за по-добро работно място при строежа на трафопоста. Времето се застуди, сняг прехвърчаше. Те ремонтираха един таван и строяха частна къща. Работа имаше за през цялата зима, но и двата обекта бяха студени. Точно по това време предприемачът сключи договор за издигане на осеметажен блок, чийто строеж беше почти обещан на бащата.

Но го дадоха на по-млад мъж. През целия ден бащата ходеше като побъркан, а вечерта се напи. Пиенето продължи в къщи и през следващите три дена. При новопостроената болница оставаше да се смени само трафопостът — голяма част от тази работа щяха да свършат хората от електроснабдяването; смяната на изолаторите трябваше да направи бащата едновременно със смяната на трансформатора, за да не се изключва два пъти електрическият ток в болницата.

Когато баща му пиеше в къщи, Хари хайлазуваше край трафопоста, като избягваше срещите с механика на болницата, който беше нервен и педант, плашеше се от лекарите, страхуваше се да не допусне служебна грешка и да го уволнят, затова следеше работата на Хари само от служебно усърдие. Хари си даваше вид, че уж прави нещо, колкото да си запълни работното време и да получи заплата. А когато не го виждаше, механикът наблюдаваше през прозореца на трафопоста пациентите. Едни от тях носеха чували, друг, доста спокоен на вид, буташе по няколко пъти на ден пълни с дърва вагонетки по релсите. Трети редовно изхвърляше кофите с отпадъци от храна, които събираха за свинете. Той беше особено любопитен към шума от трансформатора и надзърташе като малко дете какво става вътре. Заради пациентите на Хари бе специално наредено да заключва винаги вратата на трафопоста. Той мръзнеше сам на втория етаж и не знаеше какво да прави, пушеше по цяла кутия цигари, задържаше се повече, отколкото е разрешено да пие кафето си и при обяда.

Онзи, който изтърсваше кофите с отпадъци за свинете, се мяркаше често пред вратата на трафопоста. Миналата седмица един монтьор беше казал, като стана дума за тяхната строителна площадка, че един от тези безопасни луди е братът на неговия съсед Топи Мякис, а баща му бе допълнил: „А, това е сигурно онзи с кофите, много прилича на Топи.“ Хари потвърди също, макар и да не виждаше никакви общи черти между този човек и Топи. И когато същата тази

сутрин лудият с кофите се появи както обикновено, бащата отиде при него и го заразпитва нещо, но Хари отначало не даде ухо. Вонята, която идеше от работния комбинезон на лудия, го накара да си запуши носа. Бащата предложи цигара и за Хари. Беше сгоден случай да си почине малко, затова Хари отиде на прага и си запали също цигара. Лудият запуши с голямо удоволствие, смучеше настървено, махаше наоколо със запалената цигара и стоеше все така наклонен, сякаш очаква удар отнякъде. Мъчеше се да ги заблуди, че уж не помни родното си място. На Хари му идеше да изкрещи на баща си и да остави човека на мира, но не смееше. Усмихна се и демонстративно отиде да продължи своята работа. Лудият изчезна в кухнята, щом забеляза, че вратата на трафопоста се заключи. От трансформатора до машинното помещение водеше изкопът на кабелния канал. Копали са го болничните пациенти, приличаше на вадичка за картофи, но много изкривен, макар че баща му го беше отбелязал като права линия. Преди две седмици завършиха и машинното помещение. То беше трудна работа. Главното табло, от което не можеше да се изключва токът, изгаряше ноктите им по няколко пъти на ден. И макар че напрежението беше ниско, половината от нормалното, докато се монтира новият трансформатор, от честите електрически удари, Хари страдаше от главоболие, а нощем от безсъние. Спеше в автобуса, в кафенето, по време на обед, следобед в къщи, а нощем бдеше и гълташе таблетки против главоболие. Щом се премести от машинното в трафопоста, Хари започна да кашля и пушенето засили още повече кашлицата. Сутрин, премръзнал от студ, трепереше на работното си място и чакаше часа за кафето. Пиеше бавно, за да не излезе по-рано. Но щом зърнеше, че механикът излиза от своето жилище, бързаше да излезе. Понякога си стоеше и не мърдаше, което особено дразнеше механика. Два пъти той му направи забележка и тогава Хари лениво се отправяше към работното си място. Настръхнал от възмущение, механикът не смееше да се оплаче на баща му, макар синът му явно да мързелуваше. Затова изливаше яда си върху Хари, нали беше по-млад...

На техниците от електроснабдяването беше възложено да сменят трансформатора и ги очакваха в два часа. Майсторът се беше договорил с главния лекар и с електроснабдяването за изключването на тока от два до три и всеки десет минути влизаше в трафопоста да ги

подканва. „Кой ги знае дали ще дойдат, дано, какво ще правим, ако не дойдат! Тогава вие ще свършите тяхната работа.“

Бащата беше обещал да бъде тук след дванайсет. „И ако друг не дойде, ще идеш ти да ги монтираш“ — беше казал той сутринта на Хари и се изтегна в дъното на леглото още махмурлия.

— Аз не умея — опъна се Хари.

— Научи се, мамка ти, че да знаеш и ти нещо. Мисли му, ако не ги монтираш.

— Ти, значи, пак няма да дойдеш?

— Прави, каквото ти кажат, без много да питаш.

Хари тръгна изморен, огорчен. Цяла нощ е кашлял, но реши все пак, че най-добре е да не кръшка, ами да отиде на трафопоста. И тъй като следобед никой не се яви, Хари мълчешком се измъкна през един от ъглите на трафопоста и се отправи към библиотеката да прочете нещо, само и само да забрави целия този ден, пък и утрешния. Не можеше да каже на механика, че не умее да сменя изолатори и че никога преди това не е правил такова нещо. Ако се заловеше с тази работа, ще подлуди себе си и другите, докато борави с изолаторите. От електроснабдяването ще чакат да включи трансформатора, лекарите ще поискат ток за електролечението, за спешна операция на някой нещастник, а той, зачервен и запъхтян, ще прави само бели на работната стълба. Лекарят ще псува механика, той пък ще позвъни на фирмата да изпратят някой по-опитен човек. Пред инженера, който е дошъл сам да види какво е това чудо, механикът нарочно ще каже: „Да, това момче трябваше да го монтира.“ Единствената му надежда остана Виле, електротехникът на болницата, но Виле никакъв го няма цяла сутрин. Всъщност рисковано е да се признае и пред Виле.

От болницата до шосето води алея от брези. По алеята се задава камионът на електроснабдяването със сиво-зелената камбанка за трансформатора. Хари гледа настрани и бърза към автоспирката. Извъръца се от време на време и поглежда назад, защото се страхува да не би случайно механикът да го види и изкомандува: назад при изолаторите! Наоколо се простира поле, изпод снега се вижда стърнището. Между жълтите болнични сгради, в градинките и по алеите се разхождат прегърбени пациенти, придружавани от медицински сестри. Онези пък по полето се разхождат без сестри, облечени в сиви изпомачкани палта, сиви панталони, с каскети, с

гумени ботуши. Вървят на групички, недоверчиво поглеждат към него и той към тях, той ги поздравява, те отвързват на поздрава и отминават като вдървени. Първо се страхуваше, но разбра, че са безопасни, макар така странно да посрещнаха неговия поздрав, и реши да се държи естествено, ако го заговорят.

На около два километра, посред нивите, спря автобус с алуминиев цвят. Хари си намери едно място в автобуса и задряма облекчен, но не без тревога. „Ще кажа на татко, че са отложили целия монтаж за утре — мислеше си той. — Тъй ще се отърва от тая бъркотия, впрочем наистина стана необходимо да се отложи за утре, значи, не лъжа. Да се оправя кой както си иска, аз се оправих сам, както можах. И баща ми да се оправя утре както си знае. Но без тези изолатори той все пак няма да мине. После пак ще се замъкнем да продължим оная работа по тавана и оттам за частната къща, ще треперим от студ. И ако някога стане дума за нещо, баща ми ще им запуши устата с един куп лъжи и работата пак ще тръгне нормално. Само да не решат да го изгонят сега. А изгонят ли него, ще изгонят и мене.“

Хари се загледа далеч в езерото. Водата беше сива, готова да замръзне за ден-два. През септември, когато започна строежът, при слънчеви дни езерото блестеше със синкава хладина, а по бреговете му се белееха липите, елите, боровете и разни други широколистни дървета тъй ярко, че покоряваха погледа. Интересен полуостров, отдалеч красив като дворянска градина, отблизо — парче олово. Хари си спомни как веднъж през обедната почивка, разсеян, вместо хляб ухапа парче олово.

В библиотеката пак заспа, но се събуди от хихикането на някои хора и излезе засрамен. Той потърси някой, който имаше право да му купи алкохол, но изпи само една глътка от бутилката евтина водка и се прибра в къщи. Даде бутилката на баща си и му обясни, че смяната на трансформатора ще стане едва утре. След като изпи водката и изгълта бирата до вечерта, баща му започна да залита, забрави съвсем за строежа на трафопоста и повтаряше все едно, и се тюхкаше за онзи строеж на блока. На Хари му дотегна да слуша, излезе навън с надежда да срещне съседското момиче, в което беше малко влюбен, но не го видя, върна се, тихо се прибра, за да не замърмори пак баща му.

В леглото той се размисли. „Ако умеех днес да сменя изолаторите, нямаше да имам никакви грижи. Каква ли дандания ще се вдигне утре там? Трябваше да си остана общ работник, по-добре щеше да е. Електротехник от мене няма да излезе до края на живота ми. Аз съм доста несръчен, левак, не мога да направя и половината от това, което успяват моите връстници. Виж, за лопатата трябва само физическа сила. Но къде ще намеря обща работа, когато и други такива като мене плъзват още от сутринта да търсят работа из града. И само няколко щастливци чрез «Бюрото за работната сила» са подбрани за временна работа. Повечето от тях обаче още на другата сутрин се нареждат пак на опашката. Отбия ли службата си, ще остана в армията. При повечко старание сигурно ще ме вземат в подофицерското военно училище. Какъв глупак, да не завърша гимназията! Страшно нещо е, когато човек няма друг избор, освен армията или опашките.“

През нощта е валило сняг. Всичко наоколо е покрито с пухкав, бял сняг, който се лепи по подметките и пада след няколко крачки. Бащата крачи пред него по пътеката към шосето. По шосето не е минавала още снегориначка и едва ли щеше да мине, защото през деня снегът и сам се стопяваше. По пътя още нямаше никакви следи от коли и той се е проточил като равна, бяла ивица. Крайпътните храсталаци приличат на големи бели купчини.

В автобуса Хари се почувствува освежен, кашлицата го беше пооставила и през нощта беше спал дълбоко. Спомни си детството, есенните неделни утра, току-що замръзналото езеро. Той помисли за Лена, съседското момиче. Преди да се сближи с него, тя беше ходила с шофьори и работници от пътното строителство.

След като баща му пи цял час бира в кафенето, те смениха автобуса. Езерото зад полуострова е сега като странно, черно петно сред околната белота. В трафопоста те пристигнаха в 8,30 часа. Камрионът на електроснабдяването, работниците, механикът и Виле са се събрали между кухнята и трафопоста. Майсторът поздравя преднамерено твърдо с „добро утро“ и погледна часовника. В отговор баща му весело засъчинява една опашата лъжа за нежеланото си отсъствие. Механикът този път не добави нищо.

— Хайде тогава, бързо на работа! — викна майсторът и отиде на телефона.

— Обади ли се в електроснабдяването? — попита баща ми, когато майсторът се върна.

— Ще се обадя аз — каза механикът, като помисли малко дали да отговори, или не. После добави важно: — От болницата дават на разположение половин час, само от 9 до 9,30 може да се изключи токът.

— Половин час? Няма да успеем, в никакъв случай.

— Трябва да успеете. Вчера щяхте да имате цял час. Защо не си бяхте по местата? Лошо ви се пише, ако аз...

— Е, иди тогава и веднага звъни в снабдяването — посъветва бащата.

Механикът го погледна втренчено, но после влезе вътре. Виле искаше да се изсмее, но само намигна с единственото си око на Хари, на когото също беше весело. Бащата пошушна на Виле:

— Бях си пийнал малко. — И попита: — Обади ли се тоя тип във фирмата?

— Май че се обади вчера, така се беше нервирал, че не завари никого тук, а техниците от снабдяването бяха дошли. И нали беше се уговорил предварително с главния лекар за изключването на тока. Страхуваше се да не го мъмрят сутринта, когато се налагаше пак да го помоли за този половин час... Изглежда, не го мъмриха, щом ви посрещна така спокойно.

— Ами ти бе, къде беше? — обърна се бащата към Хари.

— В библиотеката... после за водка.

— За водка, мамка ти. Ти въобще мярна ли се вчера тук?

— Сутринта идвах.

Виле се разсмя с дебел басов смях. Хари не посмя да погледне Виле, понеже не искаше да покаже, че се отвращава от неговия белег на окото, макар иначе Виле да си беше честен и приятен мъж. След като убил жена си, той се опитал да застреля себе си, но останал жив, лежал в затвора, от затвора постъпил на постоянна работа като електротехник на болницата. Баща ми беше много заинтригуван: с какъв номер би могъл и той да получи на стари години такава една службица.

— Трябваше да си стоиш на мястото, като знаеш, че ще дойдат — смъмри ме бащата.

— Ами нали сам каза, че преди да се сменят изолаторите, нищо няма да се бута. Какво тогава щях да правя аз тук?

— Тъй, ама трябваше да си стоиш на мястото.

— Ами ти къде беше? Не е много приятно да се изправиш тук и да измисляш лъжи кой, кога, къде е бил.

Хари си разрешаваше да отговаря на баща си, защото Виле беше тук, при това в машинното държеше скрита една бутилка бира, за всеки случай, ако баща му се разлюти нещо.

— Браво, момче, дръж си на своето — каза Виле.

— Ясно, днес ще привършим работа тук, следобед може да си приберем и инструментите — помири се бащата, вдигна рамене и отиде при техниците от електроснабдяването. Виле се отправи на горния етаж. Хари взе метлата, измете пода на трафопоста и се заослушва. Техниците от електроснабдяването бяха четирима, двамата по-млади, единият от които Хари не можеше да види, макар че твърде добре го познаваше, другият съвсем обикновен човек, някакъв роднина, досети се Хари, на бригадира, един едър, червендалест мъж. Четвъртият пък слаб и сериозен.

— Къде беше вчера? — попита бригадирът с висок, пресипнал глас, сякаш не беше чул още обясненията на бащата.

— Нямахме време, нито минутка свободно време, имаме толкова много обекти.

— Аз отделих цял един следобед за тебе.

— Заплатата нали ще си получиш.

— Заплатата, майка ти, няма да ни плащат, за да чакаме тебе, и ние си имаме бързи работи. Тук беше прекъснат токът съвсем напразно и пак заради тебе. И днес сутринта нашият майстор се чуди, че много дълго трае преместването на един трансформатор.

— Изглежда.

— Никакво „изглежда“, ами точно тъй си беше, както аз казвам.

Мургавата кръгла глава на механика се показва на прозореца.

— Всичко ли е ясно?

— Ясно — извикаха мъжете.

— За тези няколко побъркани аз не гарантирам.

Механикът и бригадирът не се засмяха. Родственикът на бригадира, който приличаше малко на лудия с кофите за свинете, се заливаше от смях и повтаряше: „За побърканите на туй парче земя аз

наистина не гарантирам.“ — И отново се заля от смях, докато можа да каже: — Ама и ти с твоите лафове.

— Аз ще се обадя тогава.

— Ти по-добре да висиш там при телефонната слушалка — каза бащата.

— Добре, че можа да дойдеш поне днес, иначе щяхме още един ден да проседим.

— Абе гледай си сега работата и не бери за нас кахър.

— Веднага щом ти наредиш своята работа тъй, че и аз да започна моята.

— Така, а!

— Вашата мамка, да не мислите, че ние не бързаеме.

— Разбрахме де — извика бащата твърдо и гръмко.

По лицето на бригадира се виждаше, че мисли напрегнато какво се е объркало тук и кой беше виновен, щом като думите му съвсем не се вземат под внимание. Замълча и влезе в кабината на камиона. Кръглата глава на механика се яви пак на прозореца.

— Изключено е.

Трансформаторът престана да бучи. След като бащата изкомандува Хари да отвори кабелните подкови на трансформатора, с новите изолатори под мишница той се покатери пъргаво към изолаторите под стряхата. Хари проточи кабелните глави към резервния трансформатор на другата стена, който веднага трябваше да се включи. След смяната на изолаторите токът ще потече през резервния трансформатор, а в това време щеше да се монтира новият. Прекъсвачът на резервния щеше да се включи, а прекъсвачът на стария да се изключи и с това свършва цялата работа.

Виле беше донесъл дебели дъски до вратата и направи от тях и няколко пънчета пътека до каросерията на камиона, а после намаза дъските с парафин. Мъжете от електроснабдяването влязоха с лостове и добре смазаният трансформатор започна да се придвижва с по десет сантиметра към вратата. Механикът нареди дървени трупчета между стъпалата и дъските, шеташе насам-натам и едва спаси пръстите си, когато трансформаторът се плъзна по дъските, та чак зад прага. Той се изкашля и се огледа, изтри пръстите си в топка конци, взе лоста и забеляза, че Хари го гледа от страни. Техниците бутаха отзад с лостовете, механикът и Виле се мотаеха безцелно, уж правеха отпред

път. Хари забеляза, че трансформаторът откъм неговата страна ще изскочи май от дъските. Затова се приближи до стъпалата, за да окаже помощ на баща си, ако потрябва. Бащата работеше усърдно, съсредоточено.

Мъжете избутаха стария трансформатор до външната стена на специално приготвеното от Виле място за него. Бащата успя да смени всичките три изолатора за двама минути, слезе, разтърси рамене, като дишаше тежко. Беше станал вир-вода.

— Готова ли е вече? — учудено попита механикът.

— Да.

— Значи, токът може да се включи?

— Да, да — каза бащата по-силно и уверено.

Механикът притича до телефона. Бащата отиде горе да затвори шалтера. В последния момент Хари отстрани една дълга медена жица между резервния трансформатор и стената. Не мина и една минута и резервният трансформатор забуча. Виле заклати глава:

— Без малко да погубим младия живот на момчето.

— И стария живот на някой друг, ако жицата останеше там.

— Сигурно щеше да умреш, ако беше останал с жицата си в опасната зона.

— Но аз не останах.

— Благодарни на късмета си.

— Аз, разбираш ли, чух и знаех кога потече токът по жицата и пресметнах, че няма да ме изпревари — хвалеше се Хари както винаги, когато говореше с Виле, и си мислеше: „Ами ако наистина ме беше убил!“ За първи път през цялото време на монтажа той се изплаши, като си спомни, че животът му висеше на двадесет сантиметра от високото напрежение, за което казваха, че прескача и до трийсет. Той се запъти уж безразлично и отпуснато към вратата и се стъписа, като видя, че очите на всички мъже са устремени към вратата на трафопоста.

— Елате всички да бутаме.

Техниците започнаха да свалят трансформатора от каросерията, Виле и майсторът отидоха на помощ. Бащата не направи нито жест, а остана облегнат, още запъхтян, до вратата.

— На тебе, изглежда, и ударната работа ти харесва толкова, колкото и другата — извика бригадирът.

— Гледай си ти сега твоята работа.

— Хей, момче, хвани поне ти, като си свободен — каза бригадирът, щом зърна Хари.

Независимо от намигането на баща си Хари се подчини. „Май ще тръгне“ — мислеше той и трансформаторът тръгна, преди той да бутне със своя лост, спря на дъските, но напредна почти двадесет сантиметра, щом мушна той лоста, своя лост. Срещу него беше механикът с лоста си.

Добре вървеше. Трансформаторът се плъзна по дъските, защото отзад бутане много силно, дъските стояха здраво на мястото си и най-младият от електротехниците мина отпред да управлява. Виле с лост застана до механика и трансформаторът напредна пак, но този път поради намесата на бригадира. Малко тронаво и бащата извика от вратата на трафопоста: „Бягай оттам, Хари, да не те смаже!“ Трансформаторът заподскача по дъските и малко по малко се наклони към страната на Хари. Бащата стана и бързо дойде при Хари, за да му вземе лоста, но Хари го пхна пред предната част, а с тялото си подпря целия трансформатор и преди още мъжете да са успели да тикнат лостовите си отдолу, трансформаторът мръдна пак.

— Викайте, магарета, преди да почнете да бутате — изрева Виле.

— Ако имаше един силен мъж, там отпред, да го държи на дъските, щеше да тръгне — троснато подхвърли бригадирът.

— Спокойно и задружно — обади се механикът.

— Задружно, ха сега. Хооп. Хоооп, хоооп, хоооп... мамка му... пада... ПАЗИ СЕ!

Трансформаторът се плъзна към Хари и той се опита да го спре. Виле, механикът и роднината отскочиха встрани, така че на натиска на трансформатора Хари отговори сам, с всички сили бутна машината назад върху дъските, от които едната се счупи, но улучи все пак точния момент. С дясното си рамо го закрепил върху останалата дъска, която хлътна като корито, където машината се уравни, като се опря на предната дъска, на лоста и на гърба на Хари, който продължаваше да го подпират с всички сили и да го държат в равновесие. Техниците се притекоха на помощ заедно с бащата.

— Веднага дъска отдолу!

— Никаква дъска, ти пази равновесието, Хари! — извика бащата, като че ли нищо не се е случило.

Хвана лоста и повдигна малко трансформатора, който държаха вече всички мъже, пак повдигна и побутна малко и накара машината да заподскача върху въртящия се отдолу лост на Хари. Така, съвсем сам, бащата свали долу машината.

След половин час трансформаторът стоеше вече на мястото си в трафопоста. Включиха го веднага, а бащата отиде горе да затвори прекъсвача и да отвори другия. Новият трансформатор започна да бучи. Старият замлъкна.

Мутрата на механика сияеше. Той много пъти повтори: „Без малко да падне, висеше на конец.“ Бригадирът от снабдяването мълчеше, сякаш сключил примирие с бащата. Бащата стоеше с механика на вратата, самодоволен. Това страшно раздражни Хари, макар че Виле се приближи до бащата, и като го потупа по рамото, каза с висок глас:

— Без момчето щяхме да отгървем машината.

— Щяхме, да — отвърна бащата, но с безразличие.

Механикът и бригадирът, който заедно с роднината си събираха телта в каросерията на камиона, не се намесиха в техния спор. Бригадирът погледна Хари в очите, усмихна се, като се опита да прикрие смеха си. Навярно в Хари имаше нещо палячовско.

Механикът обеща да почерпи с кафе в стола на болницата. Мъжете тихомълком се повлякоха към стола. Хари остана сам в трафопоста. Мислеше да заключи вратата и отиде в библиотеката.

— Ела и ти де! — викна бащата.

Хари поклати отрицателно глава. Влезе в клозета, седя там дълго, пуши и чете списания, взе едно със себе си и в машинното прочете един репортаж за дейността на полицията в САЩ, надникна към трансформатора и забеляза, че вратата е разтворена, спусна се в помещението да разбере какво се е случило. Качи се горе и след много опити успя най-после да изключи прекъсвача. После слезе.

Лудият лежеше неподвижно. По гърба и по ръката му се виеше ивица прегоряло месо и в помещението замириса на изгоряло. Хари обърна мъжа, погледна изкривеното озъбено лице, опита пулса и веднага пусна ръката.

Механикът се показва на вратата, направи две крачки и обърна лудия на гръб. Главата му увисна.

— Ти, разбира се, остави вратата отворена!

Механикът се извърна с изкривено от гняв лице и грабна едно парче тръба; Хари отстъпи назад, хвана отвертката и не изпусна от очи вдигнатата за удар ръка, като пресмяташе трескаво най-подходящото движение, с което щеше да се изплъзне и да се спаси от удара. На пояса си Хари носеше нож за белене на кабел, но не смееше да го измъкне, страхуваше се, че механикът съвсем ще се побърка.

Механикът замахна, но Хари отби удара, измъкна се от лявата му страна, залитна и се чукна в ръба на трансформатора. На вратата се появи бащата, втренчи очи в страшно изкривеното лице на механика, после съгледа лудия до трансформатора, бутна Хари през вратата навън и сам го последва. Механикът се отпусна, после стана и с помътнели очи избяга в машинното отделение.

— Вдигна ръка ли?

— Опита се да ме удари с това.

— Аз отдавна разбрах, че и той не е с всичкия си — каза бащата, после пристъпи към трупа и се наведе.

— Свършил! От това спасение няма. Интересно, как не изгоряха предпазителите.

Виле изникна на вратата.

— Вратата май останала отворена.

— Лошо ти се пише, момче... мамка му... — каза бащата.

— Аз мислех... аз мислех, че тук имаше някой от вас... пък то било тоз...

— Да беше си отварял по-добре очите, нали все това ти пееха.

— Кой ще се сети в тая бъркотия. И за оня така е по-добре, отърва се — промълви Виле.

— Добре, че предпазителите издържаха. Откъде в тоя зор щяхме да вземем нови — каза бащата и се изправи.

В машинното звънна телефонът и ясно се чува запъхтените обяснения на механика: „Да, да, да, да, дочуване.“ Хари се качи горе, блъсна и затвори прекъсвача. Техниците от електроснабдяването, две медицински сестри с подвижно легло и механикът дойдоха едновременно на мястопроизшествието. Медицинските сестри и механикът вдигнаха трупа на носилката и сестрите го понесоха.

— Електричеството трябва да се включи веднага.

— То е включено.

— Веднага включете тока!

— Токът въобще не е бил изключван. Ако не вярваш, опитай с пръст. Но по-внимателно, да не изпатиш като лудия. И той като тебе не вярваше.

— Това ще се разследва, вратата на трафопоста беше оставена отворена.

Механикът гледаше Хари, който само преглъщаше. Тъкмо да си отвори устата, бащата го изпревари:

— Вратата беше затворена... Ами какъв жандарин си ти тука, а... твоята мамка... тоз жандарин ще разследвам сега аз, и то веднага.

— Токът ли го удари? — тихичко попита слабият техник.

— Той проследил мястото на ключа... — разтегнато каза Виле.

— Аз забелязах, че с голям мерак се мъкнеше тук. Все тук киснеше. Бученето на мотора му харесваше много — обясни гладко Хари, съвзел се вече от уплахата.

— Вратата беше ли наистина заключена?

— Беше, със сигурност беше.

Хари така убедително се втренчи в механика, че този не издържа и погледна встрани.

— Насити се най-сетне! Хубаво шок лечение, ха, ха, ха!

— Сякаш беше ударен със стоманен бич през гърба.

— Всичко става на този свят.

— Ние си тръгваме — каза слабият черен мъж.

Техниците се сбогуваха с механика и мълчаливо влязоха в колата, мургаво — слабият на волана, бригадирът в средата, а третият тръшна вратата и я затвори. Четвъртият седна с вдигната яка. Той трепереше още преди да тръгнат. Камионът забръмча, лявото задно колело забуксува в заснежената земя, после се скри зад ъгъла на сградата, а след него остана черна пясъчна ивица.

— Хайде, да тръгваме и ние, утре ще дойдем за инструментите — каза бащата, когато механикът се скри зад ъгъла, а Виле отиде в работилницата.

— На кое място ще отидем да работим?

— Да отидем при Салонен. Тоя таван.

Хари заключи вратата. Ключът той закачи на гвоздеа.

— И запомни, ако стане въпрос, вратата беше заключена.

Хари не отговори, бащата го погледна и каза по-тихо:

— Само това ще твърдиш... вратата беше заключена... Стават грешки. Кой не греши, всички грешат.

— Зад главното табло имам една бира — каза Хари и сякаш падна буцата, която го стягаше в гърлото.

— На мене ли я даваш?

— Вземай!

— Навреме дойде бирата сега. Голям зор видях, ама свърших всичко.

— Да ти покажа къде е.

Хари се опитваше да изглежда безразличен, но гласът му още трепереше. Те влязоха в машинното отделение зад главното табло. Хари измъкна бутилката с бира от кабелния канал. Бащата изля половината в гърлото си и се изкашля. Хари мина пред таблото и се загледа през прозореца в двора, където болните от едно отделение се разхождаха на чист въздух. Сивото, ниско подстригано стадо обикаляше в кръг, пазено от три медицински сестри в бели престилки. Един се опита да се отдели от групата, но две от санитарките го хванаха и бегом го доведоха до опашката. Други две медицински сестри пресякоха двора и приказваха така, като че ли на двора нямаше никой...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.